

n. Zug ogrody w Wamur, i jej okolice opub. w r. 1784
obj. F. M. Tobinami

TC-OR-5576-19

Wilanów
n. Zug. ①

5.12 Dolina ... prowadzi ... [z Basantami] ... fues powróm, alej do gościnea w Wilanowskiu.
... tenże aleje ze wprostych stron wiada do pałacu Wilanowskiego położonego we środku tej żywej
okolicy, aleje te leżą się u podwórn pałacu z wyjątkiem staniem ogrodnem lipami, a otoczoną
wielu pomniejszych domami, wielką oberżę i kościołem. Pałac na posr. gmachu niedawno wzniesionego, chociaż
zdawa się lat sto, tak bowiem stowanie jest utrzymywany. Podobny on jest zupełnie do wiejskich domów wstokich,
bo też stoł w większej części go zbudował, a choć pomaluje się pilnie łatwo w nim znaleźć liczne wady przecie
dobremu smakowi, w ogóle przecie jest to gmach piękny i gotowy być miłym miastem budowlanym. Zbudował go
hr. Jan Sibiński który tu umarł. Kr. August II posiadał go i mieszkał w nim także. (33) Pałac ten składa się z
głównego gmachu o dwóch piętach i z dwóch przytychających do niego skrzydeł (34); ozdobił go jest kolumnami i
pilastrami porządku korwackiego przyportami do muru, między którymi są poręgi i pilastry. Dach prawie
zupełnie płaski, pokryty miedzią i ukryty za balustradą, nad którą wznosi się poręgi i wazy. Poręgi te
są wieże, a przedwystąpien Flora od strony ogrodu podwórn jest wcale piękny. Łaz poręgi i popierstwa
na dole gmachu znajdują się, po wielkiej części łazienki, ptaszkowizny zaś żużle. Srodek głównego
gmachu wyższym jest o piętro od reszty budowli, zawiera on salę bilardową, ze dwóch stron głównego gmachu
wznosi się wieże miedzią pokryte. Dwa dziedzińce obne otoczone budowlami i wielką bramą zdobną
ptaszkowiznami i poręgami, służą za wejście. Rozkład wewnętrzny i urządzenie tego pałacu odpowiada
jego powołaniu; pełne są one wspaniałości i przepychu w gustie jakiegoś przed laty pięćdziesiąt lat
występnego sufitu przepięknie są malowidłami, gipsaturami i stoczniami a ściany bogate obicia obrywają.
Strona pałacu odwrócona na ogrod, ma galerie odkryte, ozdobione kolumnami jonickiego porządku i
arkadami z obrazami dość słabymi, zdobią je też poręgi, popierstwa, ptaszkowizny i piękny krajnik
(coniche); widać tam nawet dożyć ozdób w stylu greckim, które w powstaniu ławackiej panowania
tak bardzo w modę były we występnym wenty, że spadły potem do rąk zabawek i wybrzydów, a dziś całkiem

5.13 prawie zostały zapomniane. Pomiędzy poręgami w tej stronie, kilka jest brzojowat wcale dobrego stylu
dwa obrazy wypukłe rzeźbione i mozaikowe, jako też poręgi kr. Jan Sibiński otoczonego wyższymi Tarłami.
Stojący pod kolumnadą, piękne są wcale.
Ogrod dzieli się na trzy części; pierwsza dotyka pałacu, ma kwiatowy ubranie pomadwicami drzewami,
poręgami i wozami brzojowat, wielka jednak ich część otworzona, niewnie z antylek w nasiladowane.
Ostrożnie je ulice z altan umiarkował jedna obok drugiej. Schodzi się podwójnymi schodami kanyen
nemi na drugą kwiatową przystojoną trawnikami i różnemi roślinami; do niej przytykają z obu
stron gręte aleje i żywe płoty. U dołu schodów zbudowano małą salę. Wzrost tenże łaska widać
zakonca ogrod z tej strony; nad brzojami zaś rżki wysady b. wysokich topoli podsielonych
kilka wspaniałych alei, niektóre z nich mają w pniu obwód łokci 13. Pnieg precyzyjnie widać
przedstawia piękny, także zakonca w oddalaniu polwawerlaiem, w lesie, polwawerlaiem

od powiada ^{Stary} ~~Stary~~ alei i siodlowi patacu. Z tej tegli uinnej letona casto Wolander
wylew rzeki zajmuje, mozna pniejs w druki oprod uowo zaradzony i obdrielow ^{n. 209} ②
od venty muram po pas wzomogym ryz. Wowe te pniechobli no, jencie zbyt sinere,
jednalice znae, ze skomystano z potozenia o ile tyllho bylo mozna.

Ztob powroci mozna do miasto albo alej, do wri Stuzewa widocz, o kt. wyzej ubel
albo uowa alej doprowadzona do braterskiego zwienyca;

33. Myli ryz tuboj Zug. Kosta August II miał tyllho ~~bracia~~ zamiar decapie uabye Wolnow od koter
wica Kostantego Solveskiego ktorego byl wlasnoscia, i oto w r. 1720 tosklowat, lea mozi projekt ten
nie pynredt do skutku, bo w r. 1724 uabyta go od tegoz krocia Hlebna z dubowickich sienawolu,
wdowa po Adamie Kletnami W. Kor. nastepnie odrednicyla jej cbrla matronka wyzej wspomnianego
ks. Wojewody Ruskiego, cbrla zoz jej Fabella, wydawa za dubowickiego dom. W. Kor. otrzymata w posagu
dobra Wolnowskie a niej znown zrobiona cbrla matronka St. hr. Potolskiego wnostaje w dom
Potolskich, ktorzych dris jest wlasnoscia wra z patacem najstawaniej dotad utrzymywany.
Co do wienkama Augusta II w Wolnowie, bylo to w r. 1732 podawa stawnego lecampamentu,
ktory ~~na~~ wzdrazajac, jakis czas tu przebywal, dopobli ryz nie pnieost pod Czemiakow.

(34) Wlastnie hr. Jan III Sobieski od Milanowolnich w r. 1677 uabywony tej posiadlosci Milanowolna
dawniej zwana, waniost zom tyllho gmach siodlowy patacu, dwa zos skrysta pnybudow
wali, jedno sienarscy, kuzie dubowicy, w ktorzal posiadaniu, jak wyzej mowilismy,
Wolnowa zostawal.

TC-OR-5576-19